

Kazimierz Kalkowski

Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1976 r. (III CZP 42)

Palestra 22/2(242), 99-100

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

2.

GŁOSA

do uchwały Sądu Najwyższego
z dnia 10 września 1976 r.

(III CZP 42/76)*

Teza glosowanej uchwały jest następująca:

Osoba, od której wyegzekwowano należność pieniężną w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 24, poz. 151), przypadającą zakładowi energetycznemu za świadczenia objęte zwykłą działalnością tego zakładu (§ 1 ust. 1 pkt 1 i § 8 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 27 września 1966 r. w sprawie wykonania ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji — Dz. U. Nr 45, poz. 279), może się domagać zwrotu wyegzekwowanego świadczenia na podstawie przepisów kodeksu cywilnego o bezpodstawnym wzbogaceniu.

W uchwale mowa jest o dwóch rodzajach należności pieniężnej za energię elektryczną. Tak więc:

1. w sentencji jest mowa o należności przypadającej zakładowi energetycznemu za świadczenia objęte zwykłą działalnością tego zakładu, natomiast
2. w uzasadnieniu uchwały jest mowa o należności za zagarniętą energię elektryczną.

Ad 1. Do świadczeń objętych zwykłą działalnością zakładu energetycznego należy dostarczanie energii elektrycznej w wykonaniu zobowiązania zakładu energetycznego przyjętego w umowie o dostarczanie energii elektrycznej, zawartej z odbiorcą (art. 353 k.c. oraz § 2 zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 8 października 1970 r. w sprawie warunków dostarczania energii elektrycznej — Mon. Pol. Nr 37, poz. 279). Należność za dostarczoną odbiorcy energię elektryczną podlega egzekucji administracyjnej stosownie do § 1 ust. 1 pkt 1 i § 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września 1966 r. w sprawie wykonania ustawy o postępo-

waniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 45, poz. 279). Przemawia za tym:

- 1) wykładnia słowna przepisu „należności za świadczenia objęte zwykłą działalnością przedsiębiorstw (zakładów) energetycznych”;
- 2) *ratio legis* przepisu, według której egzekucji administracyjnej może być poddana należność tylko wówczas, gdy sama należność i jej wysokość jest bezsporna.¹

Bezsporna jest należność za energię elektryczną dostarczoną w wykonaniu zobowiązania przyjętego przez zakład energetyczny w uprzednio zawartej z odbiorcą umowie o dostarczanie energii elektrycznej. Wtedy bowiem ilość dostarczonej energii elektrycznej jest odmierzona licznikiem, a przy ustalonej cenie za jedną kilowatogodzinę (kWh) prawidłowo obliczona należność nie budzi zastrzeżeń.

Ad 2. Należność za zagarniętą energię elektryczną — to należność za energię elektryczną pobraną bez zawarcia z zakładem energetycznym umowy o dostarczanie energii elektrycznej albo pobraną z całkowitym lub części-

* Uchwała ta została opublikowana w OSNCP nr 7 z 1977 r., poz. 108.

¹ Jerzy Starościk: Prawo administracyjne, wyd. IV, Warszawa 1977, PWN, s. 321.

ciowym pominięciem licznika, albo też pobraną w razie uszkodzenia licznika z winy odbiorcy (§ 16 zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z 8 października 1970 r.). Ta należność nie podlega egzekucji administracyjnej przede wszystkim dlatego, że nie jest należnością za świadczenie objęte zwykłą działalnością zakładu energetycznego, a ponadto dlatego, że należność ta, jako należność za energię elektryczną nie mierzona licznikiem, z istoty swej zawsze jest sporna. Należność zależy bowiem od ilości zagarniętej energii elektrycznej, a ta ilość znowu zależy od ilości i mocy odbiorników elektrycznych oraz od okresu, w którym przez te odbiorniki energia elektryczna była pobierana. Wszystko to zaś staje się sporne.

Sporność należności za zagarniętą energię elektryczną widoczna jest z uzasadnienia uchwały. Ze względu na cywilnoprawny charakter należności spory jej dotyczące rozstrzygane są w trybie postępowania sądowego lub arbitrażowego.²

Z przedstawionych wyżej względów należność za zagarniętą energię elektryczną, której dotyczy uchwała, podlega zwrotowi przede wszystkim z tego powodu, że nie podlegała egzekucji

administracyjnej. W uchwale brak o tym wzmianki. Wskutek tego braku wyciągnięto z uchwały wniossek, że skoro uchwała nie zakwestionowała ściągnięcia należności za zagarniętą energię elektryczną w drodze egzekucji administracyjnej, to egzekucja administracyjna należności za zagarniętą energię elektryczną jest dopuszczalna. Ponieważ jednak nie upoważniają do takiego wniosku powołane wyżej przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września 1966 r., brak zaś jest innej podstawy prawnej (przy czym sprawy należności za zagarniętą energię elektryczną rozstrzygały sądy), przeto wydaje się, że w imię prawidłowego postępowania w tych sprawach celowe jest zwrócenie uwagi na niedopuszczalność egzekucji administracyjnej należności za zagarniętą energię elektryczną. Trzeba tu mieć także na uwadze przepisy art. 53 § 1 oraz § 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 24, poz. 151), które przewidują odpowiedzialność pracowników wierzyciela za nieuzasadnione wystąpienie o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

adw. Kazimierz Kałkowski

² J. Starościak: jak wyżej, przypis 1.

ORZECNICTWO WYŻSZEJ KOMISJI DISCYPLINARNEJ

ORZECZENIE

Wyższej Komisji Dyscyplinarnej

z dnia 25 czerwca 1977 r.

(WKD 14/77)

Wolność słowa i pisma, jeden z zasadniczych czynników gwarantujących właściwe wykonywanie zawodu adwokata, zacieśnione jest — w myśl przepisu art. 69 ustawy o ustroju adwokatury — granicami rzeczowej potrzeby działania.

O rzeczowej potrzebie rozstrzygają konkretne okoliczności sprawy uzasadniające treść wywodów adwokata.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna, po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 1977 r. sprawy dyscyplinarnej adw. K. A., ob-